

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000749

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіорсак Владислав Борисович

2. Vladyslav B. Kiorsak

Кваліфікація: 032

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3144-2405

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 032 Історія та археологія

Дата захисту: 19-02-2024

Спеціальність за освітою: Історія та археологія

Місце роботи здобувача: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534497

Місцезнаходження: Козельницька,4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 4004

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. Русь і Східна Європа в історичній пам'яті середньовічних скандинавів (на матеріалах саг про давні часи)
2. Russia and Eastern Europe in the historical memory of medieval Scandinavians (based on the materials of sagas about ancient times)

Реферат:

1. У дисертації досліджено зміст історичних наративів саг про давні часи щодо Східної Європи та її місця у формуванні історичної пам'яті середньовічних ісландців. Об'єкт дослідження: сюжети саг про давні часи, у яких згадуються території Східної Європи. Предметом дослідження є процеси міфологізації цих територій в історичній пам'яті ісландців, засвідчені сагами, а також їхнє історичне підґрунтя та розвиток. Теоретико-методологічною базою дослідження є принципи історизму та науковості, які передбачають усесторонній аналіз інформації на основі всебічного розбору джерельної бази та врахування особливостей історичної епохи. Наукова новизна роботи полягає в комплексному міждисциплінарному дослідженні Русі та Східної Європи в колективних уявленнях минулого ісландських авторів високого Середньовіччя. У дисертації вперше: проведено комплексне компаративне дослідження східноєвропейських міфів легендарних саг із

популярними концептами середньовічних європейських та античних греко-римських авторів, у результаті якого були запропоновані нові інтерпретації цих епізодів; розроблено концепцію дуалістичного образу Східної Європи в сагах про давні часи, а також класифіковано найчастіше вживані патерни й стереотипи, пов'язані із цією територією; сформульовано теорії походження окремих східних епізодів на основі дослідження інтелектуального середовища та русько-скандинавських політичних відносин; здійснено комплексний аналіз образів Русі та Східної Європи в історичних наративах «Книги Гаука».

2. The dissertation examines the content of historical narratives of sagas about ancient times regarding Eastern Europe and its place in the formation of the historical memory of medieval Icelanders. The object of research: plots of sagas about ancient times, which mention the territories of Eastern Europe. The subject of research are the processes of mythologizing these territories in the historical memory of Icelanders, evidenced by sagas, as well as their historical background and development. The theoretical and methodological basis of the research is the principles of historicism and scientificity, which provide for a comprehensive analysis of information based on a comprehensive analysis of the source base and taking into account the peculiarities of the historical era. The scientific novelty of the work consists in a complex interdisciplinary study of Russia and Eastern Europe in the collective representations of the past of Icelandic authors of the High Middle Ages. In the dissertation for the first time: a comprehensive comparative study of Eastern European myths of legendary sagas with popular concepts of medieval European and ancient Greco-Roman authors was conducted, as a result of which new interpretations of these episodes were proposed; the concept of the dualistic image of Eastern Europe in the sagas of ancient times was developed, and the most frequently used patterns and stereotypes associated with this territory were classified; theories of the origin of certain Eastern episodes are formulated based on the study of the intellectual environment and Russian-Scandinavian political relations; a comprehensive analysis of the images of Russia and Eastern Europe in the historical narratives of the "Book of Hauk" was carried out.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кіорсак В. Б. Пограничні образи Русі у сагах про давні часи: Інтертекстуальні мотиви як ознака історичної пам'яті. Текст і образ: Актуальні проблеми історії мистецтва. 2021. Т. 1, № 11. С. 29–44.
- Кіорсак В. Б. Русь у концепції «імперії» Рагнара Лодброка: скандинавські джерела крізь призму політики пам'яті. Сіверянський літопис. 2021. Т. 6. С. 4–14.
- Кіорсак В. Б. «Сага про пішого Грольва» та Русь в епоху вікінгів: історична пам'ять та історіографія. Вісник Львівського університету. Серія історична. 2022. № 54. С. 50–64.
- Кіорсак В. Б. Русько-скандинавські історичні зв'язки як чинник розвитку колективних уявлень про схід у середньовічних ісландських джерелах. Сіверянський літопис. 2023. Т. 2. С. 5–18.
- Кіорсак В. Б. Епоха вікінгів на Сході Європи в історичній пам'яті ісландців пізнього середньовіччя. Сторінки Історії. 2023. Т. 56. С. 9–27.
- Кіорсак В. Б. Gesta Danorum Саксона Граматака як джерело дослідження державотворчих процесів у Східній Європі. Записки НТШ. Т. 271. Праці комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін. 2018. С. 7–15.
- Кіорсак В. Б. Військові напади "морських конунгів" на околиці Східної Європи у відображенні легендарних саг. Проблеми історії війн і військового мистецтва. 2018. С. 33–42.

- Кіорсак В. Б. Вплив східноєвропейських військових експедицій вікінгів на формування державності Русі. *Аннали юридичної історії*. 2018. Т. 2, № 1-2. С. 124–137.
- Кіорсак В. Б. Загадка вікінгів: морські розбійники чи державотворці? Навіщо нам податки. Держава як спільний бізнес. Київ, 2019. С. 60–75.
- Кіорсак В. Б. Уявлення про тіло та здоров'я у відображенні скандинавських саг. *Аннали юридичної історії*. 2020. Т. 4, № 1. С. 10–22.
- Kiorsak V. Eastern European elements of Egils saga Einhenda ok Asmundar Berserkjabana through the prism of Greco-Roman, and Germanic myths. *Scandia: Journal of Medieval Norse studies*. 2022. Vol. 5. P. 6–27.
- Kiorsak V. The perception of the Rus in Hauksbók: the voice and silence of historical source. *Evropský filozofický a historický diskurz*. 2023. Vol. 9, no. 2. P. 5–14.
- Кіорсак В. Б. Скандинавські культури Тора й Одіна в дохристиянській Русі: до постановки проблеми. *Colloquia Russica*. Серія I, том 8. Релігії і вірування Русі (IX–XVI ст.). 2018. С. 25–35.
- Кіорсак В. Б. Проникнення скандинавського компоненту на територію українського Прикарпаття до включення цих земель до складу Русі. Постановка проблеми. Археологічні дослідження в Україні: здобутки і перспективи. Збірник матеріалів V II Всеукраїнської студентської археологічної конференції, м. Кам'янець-Подільський. С. 182–191.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U200590

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гупало Віра Деонізіївна
2. Vira D. Hupalo

Кваліфікація: д. і. н., с.д., 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Филипчук Олександр Михайлович
2. Oleksandr M. Fylypchuk

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Казакевич Володимир Михайлович
2. Volodymyr M. Kazakevych

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Паршин Ілля Леонтійович
2. Parshyn Illya L.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голик Роман Йосипович

2. Holyk Roman Yo.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Александрович Володимир Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Александрович Володимир Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Муравський Олег Іванович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна